

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

naaet til en Pris for Tørvemasse paa 4 Kr. pr. t Tørv og, for saa vidt der ikke er knyttet den fornødne Læggeplads til Mosen, 3 Kr. pr. t.

Jeg kan tilføje, at det er oplyst over for mig, at den Nedsættelse, som disse Priser er Udtryk for i Forhold til Ordningen i 1941, har været drøftet i det af Landbrugsministeriet nedsatte Brændselsudvalg, og at Forslaget om en Nedsættelse af Vederlaget ikke mødte nogen som helst Indsigelse fra Landbrugets Repræsentanter inden for Brændselsudvalget. Heller ikke efter Nedsættelsen af Vederlaget er der over for Landbrugsministeriet, mig bekendt, fremkommet Protest fra Landbrugets Side angaaende Vederlaget for Tørvemasse.

Vederlaget for Læggepladser til Tørv er ligeledes fastsat under Hensyn til Jordens Brugsværdi samt til, at Tørvene ikke bør fordyres urimeligt for Producenterne. De 300 Kr., der er fastsat som Maksimum i Bekendtgørelsen af 30. Januar, er anset for tilstrækkeligt til Dækning af, hvad de paa-gældende Arealer vilde kunne indbringe ved anden Anvendelse. Jeg beklager naturligvis, at det ærede Medlem Hr. Hartel finder, at disse 300 Kr. pr. Td. Land for Læggeplads er for lidt, men fra anden ansvarlig Side, der har beskæftiget sig med disse Spørgsmaal, har man ikke fundet Anledning til at gøre Indsigelse over for denne Prisan sættelse.

Som jeg nævnte før, har Tørvproduktionen og dens Tilrettelæggelse uden Afbrydelse været fulgt med den allerstørste Agtpaagivenhed fra Myndighedernes Side. Under Hensyn til Tørvproduktionens overordentlig store Betydning for vort Lands Forsyning med Brændsel har man søgt paa forskellig Maade at faa en nogenlunde sikker Orientering om Udsigterne for dette Aars Tørvproduktion.

Det ærede Medlem Hr. Hartel udtalte, at Produktionen af Tørv vil blive faldende. Det er muligt, det ærede Medlem faar Ret heri, men i saa Fald skyldes det ikke Priserne; i saa Fald skyldes det Forhold, som vi intet Herredømme har over: i første Række Vejrliget og ogsaa i nogen Grad Transport-spørgsmaalet.

For at faa et Skøn over Tørvproduktionens Omfang i indeværende Tørvseson har man under Hensyn til denne Produktions overordentlig store Betydning altsaa søgt at faa en Orientering om Udsigterne for Tørvproduktionen i Aar. Jeg kan saaledes oplyse, at der i Slutningen af Maarts Maaned fra Direktoratet for Vareforsyning blev ud-

sendt Spørgeskemaer til alle Landets Tørvproducenter med Anmodning om at give Oplysninger om den forventede Produktion i 1942, ligesom man udbad sig forskellige Oplysninger om den Drivkraft, der benyttedes, og om, hvorledes Transportforholdene stillede sig for den enkelte Producent. Navnlig for Drivkraftens Vedkommende har det jo været af afgørende Betydning at faa Producenterne til rettidigt at indstille sig paa at gaa over fra Anvendelse af Benzin, Petroleum ogolie til Generatorer og Elektricitet, idet de begrænsede Tilførsler af Benzin og Petroleum har gjort en vidtgaaende Omlægning i saa Henseende nødvendig. For at faa Tørvproducenterne til at indstille sig paa at benytte anden Drivkraft er der, allerede længe inden Tørvproduktionens Begyndelse, udgaaet Opfordring til Producenterne om at benytte Generatorer eller elektrisk Kraft. Fra Handelsministeriets Side har man tillagt det stor Betydning, at de Forandringer af Anlæggene, der var nødvendige som Følge af Overgangen til anden Drivkraft, blev foretaget saa betids, at Arbejdet med Anlæggenes Nyindretning ikke stillede sig hindrende i Vejen for Produktionens rettidige Paabegyndelse.

Jeg kan oplyse, at der har fundet en statistisk Bearbejdelse Sted af de Besvarelser, der er givet paa de Spørgsmaal, der er stillet i de udsendte Skemaer. Sideløbende hermed har 3 Embedsmænd fra Direktoratet for Vareforsyning foretaget Rejser i forskellige Tørvedistrikter, nemlig Ringkøbing Amt, Randers Amt og Holbæk Amt, for at faa et Skøn over Tørvproduktionens Omfang og Intensitet og for i det hele at faa et mere direkte Indtryk af Produktionsvilkårene.

Resultatet af det paa denne Maade tilvejebragte Materiale er, at Tørvproducenterne har planlagt — jeg siger udtrykkelig *planlagt* — en Produktion, der skønnes at være ca. 20 pCt. større end Produktionen i 1941. Fremgangen synes at være noget større paa Øerne, men ogsaa i Jylland er der Tale om en betydelig Stigning.

Den foretagne Undersøgelse har endvidere vist, at Producenterne som Helhed har formaaet at overvinde de betydelige Vanskeligheder, der har foreligget, især med Hensyn til Fremskaffelse af Drivkraft, og det kan taget under eet siges, at Omlægning af Produktionen til anden Driftsform synes at være foregaaet i et tilstrækkeligt Omfang til at sikre Tørvproduktionens Opretholdelse. Jeg kan i denne Forbindelse nævne, at over 1 000 Producenter, der tidligere benyttede anden Drivkraft, i